

Rektorsbeslut

Nr 60/23

2023-05-29

Dnr C2023/416

Ärende: Revidering av Modell för meritering grundad i skicklighet i undervisning och examination (Rb 75/16)

Handläggare: Jörg Pareigis

Bakgrund:

Sedan modellen har resulterat i endast ett fåtal utnämningar under de år modellen har varit i bruk, har kriterierna nu reviderats så att fler typer av meriter och kompetensprofiler ska kunna läggas till grund för en ansökan. Bedömningskriteriernas antal och utformning har samtidigt anpassats i förhållande till motsvarande modeller vid andra svenska lärosäten, efter vad som uppfattats vara en nationell standard.

En arbetsgrupp vid den universitetspedagogiska enheten har uppdaterat modellen som har beretts i samråd med anställnings- och befordringsutskotten samt fakultetsnämnderna vid fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap och fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap.

MBL-information/

Förhandling: Ja, MBL§11, 2023-05-23

Beslut

Vikarierande rektor beslutar att revidera modellen för meritering grundad i skicklighet i undervisning och examination i enlighet med bilaga. Modellen ska utvärderas om ett år.

I detta ärende har Margareta Friman, vikarierande rektor, beslutat och Jörg Pareigis, enhetschef för Universitetspedagogiska enheten, varit föredragande. Patrik Larsson, prorektor, Anne-Christine Larsson Ljung, universitetsdirektör, och Daniel Vamos, studentkårens ordförande, har varit med om den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet.

Margareta Friman

Jörg Pareigis

Karlstads universitet
651 88 Karlstad
Tfn 054-700 10 00
Fax 054-700 14 60
Information@kau.se

KAU.SE

Beslut:	60/23	Dnr:	C2023/416	Ersätter:	Rb 75/16	Dnr:	C2016/214
Giltighet fr.o.m:	2023-05-29	t.o.m:	Tills vidare	Handläggare:	Jörg Pareigis		

Kopia av beslutet utsänt till:

- Diariet
- Fakulteterna
- Lärarutbildningens kansli
- HR-avdelningen
- Avdelningen för ekonomi och planering
- Kommunikationsavdelningen

Karlstads universitet
651 88 Karlstad
Tfn 054-700 10 00
Fax 054-700 14 60
Information@kau.se

KAU.SE

Beslut:	60/23	Dnr:	C2023/416	Ersätter:	Rb 75/16	Dnr:	C2016/214
Giltighet fr.o.m:	2023-05-29	t.o.m:	Tills vidare	Handläggare:	Jörg Pareigis		

BILAGA

Modell för meritering grundad i skicklighet i undervisning och examination¹

1. Inledning

Meriteringsmodellen är en del av universitetets kvalitetssystem och syftar till att stimulera kvalitetsutveckling av undervisning och examination.²

Den innehåller två nivåer ”Meriterad i undervisning och examination (i ämne eller ämnesområde)” respektive ”Excellent i undervisning och examination (i ämne eller ämnesområde)” och är grundad i den europeiska standard för kvalitet i högre utbildning som utgörs av de så kallade ESG-kriterierna³, i de ansatser som uttrycks som *Scholarship of Teaching and Learning (SoTL)* och meriteringsmodeller vid andra svenska lärosäten.⁴ Tillsammans innebär detta att modellen fokuserar på lärares forskningsbaserade strategier för planering, genomförande och examination i syfte att utveckla och stödja ett studentcentrerat lärande i den egna undervisningen. Modellen anger de kriterier och bedömningsgrunder som ska uppfyllas för utnämningar till meriterad respektive excellent inom undervisning och examination. Den togs ursprungligen i bruk 2016. En större revision av kriterierna genomfördes 2023 avsedd att göra fler typer av meriter bland de sökande relevanta.

I ESG-kriterierna betonas att undervisning och examination ska utgå från lärandemål, vilket i sin tur baseras på olika kunskapstaxonomier och modeller (som exempelvis SOLO-taxonomin, Blooms reviderade taxonomi eller den inom ingenjörsutbildningar vanliga CDIO-modellen). *SoTL* utgår från att läraren har ett eget forskningsbaserat tänkande om planering och genomförande av undervisning och examination, om egen utvärdering av undervisningen samt av studenternas resultat i förhållande till kursplanernas förväntade studieresultat. Det som ska bedömas i meriteringsmodellen är med andra ord, och i förhållande till dessa grunder, lärarens skicklighet vad gäller att planera och genomföra undervisning och examination, baserad på olika forskningsansatser, andras eller egna, i syfte att utveckla och stödja det som kallas ett studentcentrerat lärande.

Meriteringsmodellen premierar hög skicklighet i undervisning och examination i högre utbildning, i lärarens ämne eller ämnesområde. Som en följd av universitetets strategi och handlingsplan för utveckling av *blended learning* ställs även krav på skicklighet i att kunna göra väl övervägda val mellan digitalt baserad undervisning med hjälp av olika digitala

¹ Modellen är inspirerad av motsvarande modeller som införts vid flera andra svenska lärosäten och som beskrivs i Ryegård, Åsa (2013) *Inventering av pedagogiska karriärvägar på Sveriges högskolor och universitet*, Göteborg: Göteborgs universitet.

² Karlstads universitet (2019) *Sammanhållet kvalitetssystem vid Karlstads universitet. Fastställt av Rektor 2019-12-16*. Karlstad: Karlstads universitet.

³ *Standard and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)*. Den senaste version antogs av de europeiska utbildningsministrarna i Jerevan i maj 2015. I UKÄ:s översättning finns de att hämta på: [https://www.uka.se/download/18.193f86fb185be594c1b1637f/1674475243620/Standarder%20och%20riktlinjer%20f%C3%B6r%20kvalitetssystem%20i%20inom%20det%20europeiska%20omr%C3%A5det%20f%C3%B6r%20h%C3%B6gre%20utbildning%20\(ESG\).pdf](https://www.uka.se/download/18.193f86fb185be594c1b1637f/1674475243620/Standarder%20och%20riktlinjer%20f%C3%B6r%20kvalitetssystem%20i%20inom%20det%20europeiska%20omr%C3%A5det%20f%C3%B6r%20h%C3%B6gre%20utbildning%20(ESG).pdf)

⁴ Winka, Katarina & Ryegård, Åsa (2021) *Pedagogiska meriteringsmodeller vid Sveriges universitet och högskolor 2021*. Umeå: Umeå universitet.

redskap och undervisning ansikte mot ansikte, samt val mellan asynkrona och synkrona former.

Av universitetslärares tre huvudsakliga arbetsuppgifter, forskning, administration och undervisning, gäller meriteringsmodellen endast en av dem, nämligen den sist nämnda. Den innebär, analogt med utnämningar av docenter, att alla inte kan sägas vara meriterade eller excellenta. Uttrycket ”skicklighet i undervisning och examination”, som återfinns i modellens kriterier och underlag för bedömning, används i förtydligande syfte istället för den ibland förekommande termen ”pedagogisk skicklighet”.

Att visa skicklighet i undervisning och examination innebär i meriteringsmodellen något mer än att göra bra föreläsningar eller genomföra uppskattade framträdanden i lärosalen eller till exempel via webbkonferenssystem.

Den sökandes skicklighet kan avse undervisning och examination på både grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå men modellen förutsätter *inte* att den sökande har examen på forskarnivå, undervisningserfarenhet från forskarnivån eller att den sökande visar sådan vetenskaplig skicklighet i att kommunicera högskolepedagogiskt utvecklingsarbete, som följer av en examen på forskarnivå.

Termen ”undervisning” inbegriper genomgående även handledning.

Utnämningen till Excellent inom undervisning och examination inom ämne eller ämnesområde baseras på tre huvudsakliga skillnader i förhållande till utnämningen till Meriterad inom undervisning och examination inom ämne eller ämnesområde: att den sökande har haft en ledande eller samordnande roll i utvecklingsarbeten, en förmåga att utföra en kvalificerad granskning av den forskningsbaserade som använts för att planera, genomföra och utvärdera egen undervisning och examination samt visad förmåga till kvalificerad kommunikation om utvecklingsarbeten nationellt eller internationellt.

Analogt med docentutnämningar sker beredningsprocessen via Anställnings- och befordringsutskotten vid vardera fakulteten och externa sakkunnigutlåtanden. Utnämning fastställs av fakultetsnämnderna.

Modellen omfattar två nivåer:

- Meriterad i undervisning och examination (i ämne eller ämnesområde) (Nivå 1)
- Excellent i undervisning och examination (i ämne eller ämnesområde) (Nivå 2)

En utnämning knyts till det ämne eller ämnesområde läraren undervisar i. I ansökan om utnämning ska den sökande själv föreslå benämning av detta. Fakultetsnämnden fastställer ämnesbeteckning vid utnämning. Det ska eftersträvas att benämning kan kännas igen som en erkänd akademisk disciplin eller subdisciplin.

För att utnännas som Meriterad i undervisning och examination (i ämne eller ämnesområde) ska den sökande:

1. Visa dokumenterad bred undervisningserfarenhet inom högre utbildning ⁵.

⁵ Begreppet undervisning inbegriper i meriteringsmodellen genomgående även handledning.

2. Visa förmåga att planera, motivera, genomföra och utvärdera undervisning och examination på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, på ett sätt som framgångsrikt stödjer studenters lärande.
3. Visa förmåga att samverka internt med relevans för utveckling av undervisning och/eller examination, eller förmåga att samverka med det omgivande samhället i undervisningsrelevanta sammanhang.

Samtligt som ska visas avser verksamhet inom högre utbildning. För utnämning till Meriterad i undervisning och examination (i ämne eller ämnesområde) krävs att samtliga tre kriterier bedöms vara uppfyllda.

För att utnännas som Excellent i undervisning och examination (i ämne eller ämnesområde) ska den sökande därutöver:

4. Visa förmåga att leda eller samordna utveckling av undervisning och examination i det egna ämnet eller ämnesområdet, baserad på såväl internationell som nationell forskning.⁶
5. Visa förmåga till extern kommunikation av resultat från högskolepedagogiskt utvecklingsarbete och/eller forskning om undervisning och examination av relevans för det egna ämnet eller ämnesområdet.

Samtligt som ska visas avser verksamhet inom högre utbildning. För utnämning till Excellent i undervisning och examination (i ämne eller ämnesområde) krävs att samtliga fem kriterier bedöms vara uppfyllda.

Underlag för bedömning av kriterierna framgår av avsnitten 7 respektive 8.

2. Behöriga sökande

Målgruppen för meriteringsmodellen är högskolelärare med bred dokumenterad erfarenhet inom undervisning och examination och väl dokumenterad skicklighet som lärare. Behörig att söka är den som innehar anställning som lärare vid Karlstads universitet och har

- en återstående anställningstid som vid ansökningstillfället, enligt förordnande överstiger tolv (12) månader⁷
- minst fem (5) års undervisningserfarenhet vid högskola, motsvarande lägst två (2) års heltidsundervisning (gäller ansökan om utnämning till Meriterad i undervisning och examination)
- minst åtta (8) års undervisningserfarenhet vid högskola, motsvarande lägst fyra (4) års heltidsundervisning (gäller ansökan om utnämning till Excellent i undervisning och examination)
- den högskolepedagogiska utbildning som krävs för anställning som lärare vid Karlstads universitet.⁸

⁶ Begreppet undervisning inbegriper i meriteringsmodellen genomgående även handledning.

⁷ Processen för att behandla en ansökan bedöms kunna ta upp till denna tid i anspråk.

⁸ För den som anställts utan nu gällande krav på högskolepedagogisk utbildning erbjuds plats på universitetets utbildning.

3. Ansökan

Ansökan ska bestå av

- angivelse av vilken nivå ansökan avser
- en redogörelse för den sökandes meriter uppställd enligt struktur och anvisningar i avsnitt 7 respektive 8
- en sammanställning över den dokumentation den sökande åberopar, uppställd enligt struktur och anvisningar i avsnitt 7 respektive 8
- intyg från prefekt som bekräftar att den sökande uppfyller behörigheten vad gäller undervisningserfarenhet enligt avsnitt 2 ovan
- kursintyg om högskolepedagogisk utbildning vari omfattning av och innehåll i utbildningen ska framgå, alternativt intyg om validering
- den sökandes benämning på det egna ämne eller ämnesområde ansökan avser.

Ansökan ska göras i universitetets ansökningsverktyg. Underlag som inte kan bifogas elektroniskt, exempelvis böcker, publikationer, CD-skivor eller material på USB ska inlämnas i fyra exemplar. Om det finns särskilda skäl kan undantag från antal exemplar medges.

Ansökningar som inte uppfyller ovanstående formella krav behandlas inte vidare.

Sökande kan söka direkt till nivå 2.

4. Beredning och beslutsprocess

Beredning av ansökningar sker i berörd fakultets Anställnings- och befordringsutskott. Minst två externa sakkunniga bedömare utses av dekanus för varje ansökan. Det ska eftersträvas att de sakkunniga har kompetens att bedöma skicklighet i undervisning och examination i högre utbildning inom eller nära det ämne eller ämnesområde den sökande angett som sitt. De sakkunnigas bedömningar ska göras gentemot kriterierna i avsnitt 7 respektive 8. Underlaget för bedömning ska enbart utgöras av vad den sökande visar i sin ansökan.

Anställnings- och befordringsutskottet ska rekommendera beslut om utnämning utifrån egna överväganden baserade på sakkunnigas bedömningar och den sökandes ansökan. Beslut i fråga om utnämning fattas av berörd lärares fakultetsnämnd. Beslut ska enbart baseras på överväganden som utgår från anställnings- och befordringsutskottets utlåtande, sakkunnigas utlåtanden och den sökandes ansökan.

Universitetspedagogiska enheten tillhandahåller utbildning för ledamöter i anställnings- och befordringsutskotten som stöd för deras beredningsarbete.

Universitetsdirektören fattar särskilt beslut om handläggningsprocessen.

5. Lönetillägg, institutionspremie och roll som examiner

Sökande som utnämns till Meriterad respektive Excellent i undervisning och examination (i ämne eller ämnesområde) erhåller ett lönetillägg från och med månaden efter fakultetsnämndens beslut. Storleken är olika för de två meriterningsnivåerna och fastställas i separat Rektorsbeslut.

Den institution som den utnämnde tillhör tilldelas efter en mellan prefekt och

Rektor överenskommen plan, en engångspremie i syfte att bidra till den utnämnde lärarens möjligheter att bedriva utvecklingsarbete tillsammans med kollegor på institutionen. Engångspremien villkoras av att den utnämnde lärarens återstående anställningstid vid tidpunkten för överenskommelsen, enligt förordnande, överstiger 18 månader.⁹ Storleken på engångspremien är olika för de två meriteringsnivåerna och fastställs i separat Rektorsbeslut.

Dekan får besluta att en adjunkt som utnämns till Meriterad eller Excellent i undervisning och examination kan utses till examinator i enlighet med föreskrifterna i Arbetsordning för fakultetsnämnder, lärarutbildningsnämnden samt fakulteternas organisation, avsnitt 3.3.1.3.¹⁰

6. Kostnader

Kostnader för lönetillägg belastar berörd fakultet/institution. Kostnader för engångspremien belastar Rektor. Kostnader för sakkunniga och övriga eventuella fakultetskostnader belastar fakulteterna. Kostnader för Personalavdelningens medverkan i beredningsprocessen och för utbildning av utskottsledamöter belastar personalavdelningen.

7. Kriterier och underlag för bedömning för utnämning till Meriterad i undervisning och examination (i ämne eller ämnesområde) (Nivå 1)

För att utses till Meriterad i undervisning och examination (i ämne eller ämnesområde) inom högre utbildning, ska den sökande, utöver angivna behörighetsvillkor i avsnitt 3, uppfylla samtliga de kriterier som anges vid respektive punkt nedan. Samtligt som ska visas avser verksamhet inom högre utbildning.

Den dokumentation som efterfrågas kan utgöras av såväl text och registerutdrag, som film och andra digitala uttrycksformer.

I de fall den sökande refererar till undervisning, examination, utvecklingsarbeten eller dokumentationer som har tillkommit i samarbete med andra personer ska den sökandes egen roll eller egna bidrag tydligt framgå av dokumentationen eller av särskild redogörelse.

För utnämning till Meriterad i undervisning och examination (i ämne eller ämnesområde) ska den sökande:

1. Visa dokumenterad bred undervisningserfarenhet inom högre utbildning.¹¹

Underlag för bedömning

Den sökande visar detta genom att ge illustrerande exempel från sin undervisning på grund-, avancerad eller forskarnivå eller inom vidareutbildning och beskriver hur dessa har

⁹ Tidsbegränsningen följer av att nyttjandet av medlen med den utnämndes medverkan ska kunna slutföras innan anställningen upphör.

¹⁰ Karlstads universitet (2021) *Arbetsordning för fakultetsnämnder, lärarutbildningsnämnden samt fakulteternas organisation. Fastställd av rektor 2021-12-13.* https://inslaget.kau.se/sites/default/files/regulations/2023-03/128_21%20Rev%20Arbetsordning%20kap%203%20ver%2021%20dec.pdf

¹¹ Begreppet undervisning inbegriper i meriteringsmodellen genomgående även handledning.

bidragit till den sökandes pedagogiska utveckling. Exempelen kan inbegripa dokumenterad erfarenhet av

- olika undervisningsuppdrag
 - olika utbildningsnivåer
 - olika undervisningsformer
 - olika studentgrupper
 - kursansvar
2. Visa förmåga att planera, motivera, genomföra och utvärdera undervisning och examination på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet på ett sätt som framgångsrikt stödjer studenters lärande.

Underlag för bedömning

Den sökande visar förmåga att analysera, reflektera över och utveckla sin undervisningspraktik. Framställningen utgår från exempel från undervisningsaktiviteter, på campus eller distans, som redogjorts för under kriterium 1 och förankras i högskolepedagogisk eller didaktisk teori. Dessa kan inbegripa men behöver inte begränsas till att:

- välja undervisningsformer och läraaktiviteter som stödjer studenterna att uppnå lärandemålen
 - konstruera relevant och rättssäker examination för uppsatta lärandemål
 - länka undervisningsinsatser, moment och kurser så att det skapar sammanhang och progression
 - systematiskt utvärdera och analysera undervisning och examination
 - skapa ett gynnsamt undervisningsklimat.
3. Visa förmåga att samverka internt med relevans för utveckling av undervisning och/eller examination, eller förmåga att samverka med det omgivande samhället i undervisningsrelevanta sammanhang.

Underlag för bedömning

Den sökande redogör för sin medverkan i samarbeten inom det högskolepedagogiska området, internt eller externt, väsentliga för utbildningens genomförande. Den dokumenterade samverkan kan handla om:

- pedagogiskt utvecklingsarbete inom lärarlag som kan inbegripa definition eller revision av lärandemål för kurser
- utvecklingsarbete inom det egna lärosätet tillsammans med kollegor och/eller studentrepresentanter, pedagogiska utvecklare, administration och andra personalkategorier
- samverkan i utvecklingsprojekt inom det egna lärosätet med högskolepedagogisk inriktning.
- kunskapsspridning och erfarenhetsutbyte inom det egna lärosätet vid exempelvis högskolepedagogiska samtal, seminarier, workshops, konferenser och lärarutbyten.

8. Kriterier och underlag för bedömning för utnämning till Excellent i undervisning och examination (i ämne eller ämnesområde) (Nivå 2)

För att utnännas som Excellent i undervisning och examination (i ämne eller ämnesområde) inom högre utbildning ska den sökande, utöver angivna behörighetsvillkor, dels uppfylla samtliga krav för utnämning som Meriterad i undervisning och examination (i ämne eller ämnesområde), dels samtliga de kriterier som anges vid respektive punkt nedan. Samtligt som ska visas avser verksamhet inom högre utbildning.

Samtligt som ska visas avser verksamhet inom högre utbildning.

Den dokumentationen som efterfrågas kan utgöras av såväl text och registerutdrag, som film och andra digitala uttrycksformer.

I de fall den sökande refererar till undervisning, examination, utvecklingsarbeten eller dokumentationer som har tillkommit i samarbete med andra personer ska den sökandes egen roll eller egna bidrag tydligt framgå av dokumentationen eller av särskild redogörelse.

För utnämning till Excellent i undervisning och examination ska den sökande:

4. Visa förmåga att leda eller samordna utveckling av undervisning och examination i det egna ämnet eller ämnesområdet, baserad på såväl internationell som nationell forskning.¹²

Underlag för bedömning

Den sökande kan t.ex. redovisa hur denne har:

- initierat, drivit samt utvärderat utveckling av utbildning i samverkan med kollegiet och andra intressenter
 - främjat högskolepedagogisk utveckling, samverkan och delaktighet på olika nivåer inom och utanför det egna lärosätet
 - har axlat pedagogiska utvecklings- och ledningsuppdrag av strategisk och operativ karaktär.
5. Visa förmåga till extern kommunikation av resultat från högskolepedagogiskt utvecklingsarbete och/eller forskning om undervisning och examination av relevans för det egna ämnet eller ämnesområdet.

Underlag för bedömning

Den sökande visar detta med exempelvis:

- Dokumenterad och offentliggjord praktik eller högskolepedagogiskt grundad reflektion.
- Offentliggjorda högskolepedagogiska texter eller dokumenterade resultat från högskolepedagogiskt utvecklingsarbete
- Dokumenterad presentation av eget arbete på konferens med högskolepedagogisk inriktning
- Publicerade artiklar i nationella och/eller internationella tidskrifter med högskolepedagogisk inriktning.

¹² Begreppet undervisning inbegriper i meriteringsmodellen genomgående även handledning.

Signature page

This document has been electronically signed
using eduSign.

eduSign